

FOLKEFORBUNDS PAGTEN.

Folkeforbundets Generalsekretariat.
Informationsafdelingen.
GENÈVE.

HERTZ BOGTRYKKERI. KØENHAVN
538024

FORORD.

Folkeforbundets *Pagt* udgør første afsnit af de fredstraktater, som i 1919 - 1920 sluttedes mellem paa den ene side de Allierede og Associerede magter og paa den anden side

Tyskland i Versailles, 28. Juni 1919.
Østrig i St. Germainen-Laye, 10. September 1919.
Bulgarien i Neuilly-sur-Seine, 27. November 1919.
Ungarn i Trianon, 4. Juni 1920.

Pagten traadte i kraft samtidig med Versaillestraktaten den 10. Januar 1920; Folkeforbundsraadets første møde fandt sted 16. Januar samme aar.

Allerede ved den første forsamling i November- December 1920 forelaa der forslag om en række ændringer i Pagten, bl. a. fra dansk, norsk og svensk side, og den anden forsamling, i September 1921, vedtog visse ændringer, som man vil finde gengivet i noter under teksten. Imidlertid maa det erindres, at ifølge pagtens artikel 26 ændringer i den først træder i kraft, naar de er ratificeret af de forbundsmedlemmer, hvis repræsentanter har sæde i Raadet, og af et flertal af de forbundsmedlemmer, hvis repræsentanter udgør forsamlingen. Da ingen af den anden forsamlings ændringer hidtil har samlet det nødvendige antal ratifikationer, er ingen af dem endnu (februar 1924) traadt i kraft.

Pagtens officielle tekst er paa engelsk og fransk og begge tekster er bindende.

I Pagtens tillæg I findes angivet som Folkeforbundets "oprindelige medlemmer" de Allierede og Associerede magter, der har undertegnet Versaillestraktaten eller de andre fredstraktater.

Af dem blev alle undtagen Amerikas Forenede Stater, Ecuador og Hedjaz medlemmer ved at ratificere en eller flere af fredstraktaterne.

For at lette oversigten over Pagten er i tekstens margin tilføjet korte indholdsfortegnelser, som ikke findes i den originale tekst.

FOLKEFORBUNDETS PAGT.

DE HØJE KONTRAHERENDE PARTER,

som ønsker at udvikle samarbejdet mellem folkene og betrygge deres sikkerhed

ved at paatage sig visse forpligtelser til ikke at gribe til krig,

ved at vedligeholde aabne og ærlige, paa retfærdighed og hæderlighed hvilende mellemfolkelige forbindelser,

ved strengt at iagttage folkerettens regler og anerkende dem som den virkelige rettesnor for regeringernes handlinger og

ved at hævde retfærdighed og samvittighedsfuldt respektere alle indgaaede overenskomster i den gensidige forbindelse mellem civiliserede folkeslag,

antager denne Pagt for Folkeforbundet.

ARTIKEL 1.

Forbundets sammensætning.

Folkeforbundets oprindelige medlemmer er de undertegnende stater, som er nævnt i tillægget til denne Forbundspagt, og endvidere saadanne af de andre i tillægget nævnte stater, som uden forbehold tiltræder Forbundspagten. Tiltrædelsen skal finde sted ved en erklæring, der deponeres i Sekretariatet inden 2 maaneder efter Forbundspagtens ikrafttræden. Underretning derom skal tilstilles Folkeforbundets øvrige medlemmer.

Enhver selvstyrende stat, dominion eller koloni, som ikke er nævnt i tillægget, kan blive medlem af Forbundet saafremt to tredjedele af Forsamlingen samtykker deri, og forudsat, at den giver betryggende garantier for sin oprigtige hensigt at iagttage sine mellemfolkelige forpligtelser, og at den antager Forbundets forskrifter m. h. t. dens land-, sø- og luftmilitære styrker og rustninger.

Ethvert medlem af Forbundet kan med et varsel paa mindst 2 aar udtræde af Forbundet, forudsat at alle dets mellemfolkelige forpligtelser, derunder indbefattet dets forpligtelser ifølge nærværende Forbundspagt, er opfyldt paa tidspunktet for dets udtræden.

ARTIKEL 2.

Forbundets organisation.

Forbundets virksomhed ifølge nærværende Forbundspagt finder sted gennem en Forsamling (l'Assemblée, the Assembly) og et Raad (le Conseil, the Council) bistaaet af et fast Sekretariat (le Secretariat permanent, the Permanent Secretariat).

ARTIKEL 3.

Forsamlingen

Forsamlingen bestaar af repræsentanter for Forbundets medlemmer.

Den træder sammen med bestemte mellemrum og iøvrigt til ethvert tidspunkt, som omstændighederne maatte kræve, paa det sted, hvor Forbundet har sit sæde, eller paa ethvert andet sted, som maatte blive fastsat.

Forsamlingen kan paa sine møder behandle ethvert spørgsmaal, som falder indenfor Forbundets virksomhedsomraade eller som vedrører verdensfreden.

Ved Forsamlingens møder kan intet medlem af Forbundet have mere end tre repræsentanter og ikke mere end en stemme.

ARTIKEL 4.

Raadet

Raadet bestaar af repræsentanter for de Allierede og Associerede hovedmagter¹⁾ og repræsentanter for fire andre forbundsmedlemmer. Disse fire forbundsmedlemmer vælges frit af Forsamlingen for et tidsrum, som den selv bestemmer. Indtil Forsamlingen første gang har udpeget disse medlemmer, skal repræsentanter for Belgien, Brasilien, Spanien og Grækenland være medlemmer af Raadet.

Med samtykke af et flertal indenfor Forsamlingen kan Raadet udpege andre forbundsmedlemmer, hvis repræsentanter skal være faste medlemmer af Raadet. Med saadant samtykke kan Raadet ogsaa øge antallet af de forbundsmedlemmer, der vælges af Forsamlingen til at være repræsenteret i Raadet²⁾

Raadet træder sammen fra tid til anden, naar omstændighederne kræver det og i det mindste en gang om aaret paa det sted, hvor Forbundet har sit sæde, eller paa ethvert

1 Amerikas Forenede Stater, England, Frankrig, Italien og Japan, Sml. S, 3 ff.

2 Den af den 2den Forsamling vedtagne ændring til artikel 4 indføjer paa dette sted følgende stykke: *Forsamlingen fastsætter med to tredjedels flertal reglerne for valget af de ikke-faste medlemmer af Raadet, derunder særlig spørgsmaalet om varigheden af deres funktionsperiode og om vilkaarene for deres genvalg.* Desuden vedtog den 3dje Forsamling en resolution, ifølge hvilken den godkendte en af Raadet tagen beslutning om at udvide antallet af de valgte raadsmedlemmer fra 4 til 6. Denne beslutning traadte øjeblikkelig i kraft, saaledes at Raadet siden har talt 4 faste og 6 valgte medlemmer.

andet sted, som maatte blive fastsat.

Raadet kan paa sine møder behandle ethvert spørgsmaal, som falder indenfor Forbundets virksomhedsomraade eller som vedrører verdensfreden.

Et forbundsmedlem, som ikke er repræsenteret i Raadet, skal indbydes til at deltage som medlem i ethvert møde, i hvilket Raadet behandler spørgsmaal, der særlig berører dets interesser.

I Raadets møder har ethvert forbundsmedlem, der er repræsenteret i Raadet, en stemme. Intet medlem kan have mere end en repræsentant.

ARTIKEL 5.

Afstemning og fremgangsmaaderne ved Forsamlingens og Raadets møder.

Til beslutninger af Raadet eller Forsamlingen kræves der tilslutning fra alle de forbundsmedlemmer, som er repræsenteret ved mødet, med mindre anderledes udtrykkelig er fastsat i nærværende forbundspagt eller i den foreliggende fredstraktats ³⁾ bestemmelser.

Alle spørgsmaal angaaende fremgangsmaaden ved Forsamlingens eller Raadets møder, derunder indbefattet nedsættelsen af udvalg til undersøgelse af særlige spørgsmaal, skal ordnes af Forsamlingen eller af Raadet og kan afgøres af et flertal af de forbundsmedlemmer, der er repræsenteret ved mødet.

Forsamlingen og Raadets første møde skal indkaldes af præsidenten for Amerikas forenede Stater.

ARTIKEL 6.

Sekretariatet.

Det faste Sekretariat oprettes paa det sted, hvor Forbundet har sit sæde. Det bestaar af en generalsekretær samt sekretærer og iøvrigt saadant personale, som maatte være nødvendig.

Den første generalsekretær er udnævnt i tillægget til Pagten.

Senere skal generalsekretæren udnævnes af Raadet med godkendelse af et flertal af Forsamlingen.

Sekretærerne og det øvrige personale i Sekretariatet udnævnes af generalsekretæren med Raadets godkendelse.

Generalsekretæren er selvskreven generalsekretær ved Forsamlingens og Raadets møder.

³ Sml. S. 3.

Udgifterne ved Sekretariatet skal udredes af Forbundets medlemmer og fordeles mellem dem i samme forhold, som er fastsat ved fordelingen af udgifterne til Verdenspostforeningens internationale Bureau.⁴⁾

ARTIKEL 7.

Forbundets sæde. Dets embedsmænds og medlemsrepræsentanternes stilling. Ukrænkelighed.

Forbundet har sit sæde i Genève.

Raadet kan til ethvert tidspunkt bestemme, at Forbundets sæde skal være andetsteds.

Der skal være lige adgang for mænd og kvinder til alle stillinger under eller i forbindelse med Forbundet, derunder i nd befattet Sekretariatet.

Naar forbundsmedlemmernes repræsentanter og Forbundets tjenestemænd optræder i Forbundets ærinde, nyder de diplomatiske forrettighed er og friheder.

Bygninger og anden ejendom, som benyttes af Forbundet og dets tjenestemænd eller af forbundsmedlemmernes repræsentanter ved dets møder, er ukrænkelige.

ARTIKEL 8.

Begrænsning af rustningerne

Forbundets medlemmer anerkender, at fredens opretholdelse f kræver en indskrænkning af de nationale rustninger til den laveste grænse, som er forenelig med den nationale sikkerhed og med gennemførelsen ved fælles virksomhed af de mellemfolkelige forpligtelser.

Raadet skal under hensyntagen til hver stats geografiske beliggenhed og særlige forhold udarbejde forslag for en saadan indskrænkning og forelægge dem for de forskellige regeringer til deres overvejelse og afgørelse.

Disse forslag skal gøres til genstand for fornyet overvejelse og, om nødvendigt, ændring i det mindste hvert 10. aar.

Naar disse forslag er antaget af de forskellige regeringer, kan de deri fastsatte grænser for rustningerne ikke overskrides uden Raadets samtykke. .

Forbundsmedlemmerne er enige om, at der kan rettes alvorlige indvendinger imod fremstillingen af ammunition og krigsmidler af private foretagender og overdrager til

⁴ Den af 2den forsamling vedtagne ændring giver delle stykke følgende ordlyd:
Forbundets udgifter udredes af forbundsmedlemmerne i det forhold, Forsamlingen bestemmer. Indtil ratifikationen af denne ændring foreligger, er forbundets udgifter bleven fordelt efter fordelingsmaader, som den 3dje og 4de forsamling vedtog med enstemmighed. Den af den 4de forsamling for 1924 vedtagne fordeling af udgifterne findes af trykt i tillæget.

Raadet at stille forslag om, hvorledes de uheldige virkninger, som er forbundet med saadan fremstilling, kan undgaas, idet der tages tilbørlig hensyn til behovet hos de forbundsmedlemmer, som ikke selv er i stand til at fremstille den ammunition og det krigsmateriel, der er nødvendig for deres sikkerhed.

Forbundsmedlemmerne forpligter sig til at give hinanden aabne og fuldstændige oplysninger om omfanget af deres rustninger, om deres land-, sø- og luftmilitære programmer samt om forholdene indenfor de af deres industrigrene, der kan tilpasses til benyttelse i krigsøjemed.

ARTIKEL 9.

Det faste militærudvalg.

Der nedsættes et staaende udvalg til overfor Raadet at ud-] tale sig om udførelsen af forskrifterne i artiklerne 1 og 8 og om land-, sø- og luftmilitære spørgsmaal i almindelighed.

ARTIKEL 10.

Beskyttelse mod angreb paa medlemmers territoriale integritet og uafhængighed.

Forbundsmedlemmerne forpligter sig til at respektere og beskytte mod angreb udefra alle forbundsmedlemmers territoriale integritet og bestaaende politiske uafhængighed. I tilfælde af, at et saadant angreb finder sted eller i tilfælde af trusel om eller fare for angreb, skal Raadet overveje, ved hvilke midler denne forpligtelse kan opfyldes.

ARTIKEL 11.

Krigstrusel.

Enhver krig eller krigstrusel, hvad enten denne umiddelbart berører et af forbundsmedlemmerne eller ikke, erklæres herved udtrykkelig for en sag, som angaar hele Forbundet, og dette skal tage ethvert skridt, som maatte anses for hensigtsmæssigt og virksomhedsfuldt til at sikre freden mellem folkene. I et saadant tilfælde skal Generalsekretæren paa anmodning af et hvilket som helst medlem af Forbundet straks sammenkalde et møde af Raadet.

Det erklæres ligeledes for ethvert forbundsmedlems venskabelige ret at henlede Forsamlingens eller Raadets opmærksomhed paa en hvilken som helst omstændighed, der angaar de mellemfolkelige forhold, og som truer med at forstyrre den mellemfolkelige fred eller den gode forstaaelse mellem folkene, hvorpaa freden beror.

ARTIKEL 12.

Medlemmernes forhandlingspligt i tilfælde af strid.

Forbundsmedlemmerne er enige om, at de, dersom der mellem dem skulde opstaa

nogen strid, der kan føre til et brud, vil gøre sagen til genstand enten for voldgift eller for en undersøgelse af Raadet, og de gaar ind paa i intet tilfælde at gribe til krig forinden tre maaneder er udløbet efter afsigelsen af voldgiftskendelsen eller afgivelsen af Raadets beretning.

I ethvert tilfælde, som omfattes af nærværende artikel, skal voldgiftskendelsen afgives indenfor en rimelig frist, og Raadets beretning skal afgives inden 6 maaneder' efter, at striden er forelagt den.⁵⁾

ARTIKEL 13.

Voldgift

Forbundets medlemmer gaar ind paa, at de naarsomhelst der mellem dem maatte opstaa en strid, som de anser for egnet til at underkastes voldgift, og som ikke kan ordnes tilfredsstillende ad diplomatisk vej, vil henvise hele sagen til voldgiftsbehandling.⁶⁾ Stridigheder om fortolkningen af en traktat, om et hvilket som helst spørgsmaal angaaende folkeretten, om tilstedeværelsen af en hvilken som helst kendsgerning, som, ifald den bestod, vilde udgøre et brud paa en mellemfolkelig forpligtelse, eller om omfanget og arten af den erstatning, der skal ydes for et saadant brud, erklæres herved at høre til dem, der i almindelighed er egnet til at henvises til voldgiftsbehandling.⁷⁾ Den voldgiftsdomstol, til hvis afgørelse sagen henvises, skal være en domstol, som de stridende parter bliver enige om, eller som er fastsat i en tidligere overenskomst mellem dem.⁸⁾ Forbundets medlemmer er enige om oprigtig at udføre enhver kendelse, der maatte blive afsagt, samt om at de ikke vil gribe til krig mod noget forbundsmedlem, der retter sig efter den. I tilfælde af, at kendelsen ikke efterkommes, skal Raadet stille forslag om, hvilke skridt, der vil være at foretage for at sikre dens udførelse.

ARTIKEL 14.

Fast Domstol for mellemfolkelig Retspleje

Raadet skal udarbejde forslag til oprettelsen af en fast Domstol for mellemfolkelig Retspleje og forelægge det til antaelse for Forbundsmedlemmerne. Domstolen skal være kompetent til at paakende enhver tvist af mellemfolkelig art, som de paagældende parter forelægger den. Domstolen kan ogsaa udtale en meningstilkendegivelse af

⁵ I anledning af oprettelsen af den faste Domstol for mellemfolkelig Retspleje i henhold til Pagtens art. 14 vedtog den anden forsamling nogle mindre ændringer i art. 12, ifølge hvilke der efter ordene i artiklens første stykke: "vil gøre sagen til genstand enten for voldgift", indførtes ordene: *eller domstolsbehandling* og efter ordene i samme stykke: "forinden tre maaneder er udløbet efter afsigelsen af voldgiftskendelsen": *eller domstolens afgørelse*.

⁶ Den 2den forsamlings ændring indskyder her af samme grunde som i art. 12: *eller domstolsbehandling*.

⁷ *eller domstolsbehandling* (2den forsamlings ændring).

⁸ Den 2den forsamlings ændring giver dette stykke følgende ordlyd: *Den domstol, til hvis afgørelse sagen henvises, skal være den faste Domstol for mellemfolkelig Retspleje eller en hvilken som helst domstol, som de stridende parter bliver enige om eller som er fastsat i en tidligere overenskomst mellem dem*.

raadgivende art angaaende enhver strid og ethvert spørgsmaal, som forelægges den af Raadet eller Forsamlingen.

ARTIKEL 15.

Stridigheder, der ikke er bleve henvist til voldgift, men forelægges Raad eller forsamling.

Skulde der mellem Forbundets medlemmer opstaa en strid, der kan føre til brud, og sagen ikke underkastes voldgift⁹) i henhold til artikel 13, forpligter Forbundets medlemmer sig til at forelægge sagen for Raadet. Dette kan ske ved, at en af de stridende parter giver meddelelse om striden til Generalsekretæren, hvorefter denne skal træffe alle fornødne foranstaltninger til sagens fuldstændige undersøgelse og overvejelse.

De stridende parter skal saa hurtigt som muligt tilstille Generalsekretæren fremstillinger af deres sag med alle nødvendige kendsgerninger og dokumenter, som Raadet straks kan beslutte offentliggjort.

Raadet skal forsøge at tilvejebringe en løsning af striden, og dersom dette lykkes det, offentliggør det en beretning, der indeholder de oplysninger om forholdene og de bemærkninger om striden samt om forligsbetingelserne, som Raadet maatte anse for hensigtsmæssige.

Hvis striden ikke har kunnet bilægges, udarbejder og offentliggør Raadet, enten i kraft af en enstemmig beslutning eller eh almindelig flertalsbeslutning, en beretning, der indeholder en fremstilling af stridens faktiske grundlag og de forslag til løsning, som det efter omstændighederne anser for retfærdige og hensigtsmæssige.

Ethvert forbundsmedlem, der er repræsenteret i Raadet, kan ligeledes offentliggøre en fremstilling af stridens faktiske grundlag tilligemed dets egen opfattelse af striden.

Hvis Raadets beretning er enstemmig vedtaget af dets medlemmer, med undtagelse af repræsentanterne for en eller flere af de stridende parter, forpligter forbundsmedlemmerne sig til ikke at gribe til krig mod nogen af de stridende parter, som retter sig efter de i beretningen gjorde henstillinger.

Hvis Raadet ikke kan blive enig om en beretning, der er enstemmig vedtaget af dets medlemmer med undtagelse af repræsentanterne for en eller flere af de stridende parter, forbeholder forbundsmedlemmerne sig ret til at tage saadanne skridt, som de anser for nødvendige til opretholdelse af ret og retfærdighed.

Dersom en af parterne hævder og raadet anerkender, at striden angaar et spørgsmaal, som ifølge mellemfolkelig ret alene henhører under denne parts egen myndighed, fastslaar Raadet dette forhold i sin beretning uden at foreslaa nogen løsning.

Raadet kan i ethvert tilfælde, der falder ind under denne artikel, henvise striden til Forsamlingen. Ligeledes skal striden henvises til Forsamlingen, naar det forlanges af

⁹ eller domstolsbehandling (ændring vedtagen af den 2den forsamling i overensstemmelse med ændringerne til artiklerne 12 og 13.)

en af parterne, forudsat at saadant forlangende fremsættes inden 14 dage efter, at striden er bleven forelagt Raadet.

I ethvert tilfælde, som henvises til Forsamlingen, skal alle de forskrifter i nærværende artikel og i artikel 12, der angaar Raadets virksomhed og myndighed, komme til anvendelse med hensyn til Forsamlingens virksomhed og myndighed, saaledes, at en af Forsamlingen afgiven beretning, hvis den tiltrædes af repræsentanterne for de forbundsmedlemmer, der er repræsenteret i Raadet og af et flertal af de andre forbundsmedlemmer, i begge tilfælde med undtagelse af repræsentanterne for de stridende parter, skal have samme virkning, som en beslutning af Raadet, der er tiltraadt af alle dets medlemmer med undtagelse af repræsentanterne for en eller flere af de stridende parter.

ARTIKEL 16.

Straffeforholdsregler ("Sanktioner").

Saafremt et medlem af Forbundet griber til krig med tilsidesættelse af sine forbundsforpligtelser ifølge artiklerne 12, 13 eller 15 skal det uden videre anses for at have begaaet en krigshandling mod alle de andre forbundsmedlemmer. Disse forpligter sig til øjeblikkelig at afbryde enhver kommerciel og financierel forbindelse med den pagtbrydende stat, at forbyde ethvert samkvem mellem deres borgere og borgerne i denne stat, samt at forhindre ethvert financieret, kommercielt eller personligt samkvem mellem borgere i den pagtbrydende stat og borgerne i enhver anden stat, hvad enten den er medlem af Forbundet eller ej.

Det er Raadets pligt i saadanne tilfælde at foreslaa de forskellige interesserede regeringer, med hvilke land-, sø- og luftmilitære styrker forbundsmedlemmerne hver for sig skal bidrage til tilvejebringelsen af de militærstyrker, der skal anvendes for at haandhæve forbundsforpligtelserne.

Forbundsmedlemmerne er endvidere enige om, at de gensidig vil understøtte hinanden i de økonomiske og finansielle forholdsregler, som træffes i henhold til nærværende artikel for at gøre de dermed forbundne tab og ulemper saa smaa som mulige, og at de gensidig vil understøtte hinanden i modstanden mod enhver særlig forholdsregel, som den pagtbrydende stat maatte rette mod en af dem, samt at de vil tage de nødvendige skridt for at lette ethvert forbundsmedlem, der tager del i den fælles optræden for at haandhæve forbundsforpligtelserne, transporten af væbnede styrker gennem deres omraader.

Et forbundsmedlem, som har krænket en af forbundsforpligtelserne, kan udelukkes af Forbundet ved en raadsbeslutning tiltraadt af alle andre forbundsmedlemmer, som er repræsenteret i Raadet.¹⁰⁾

10 Denne artikel vilde efter den 2den Forsamlings ændring komme til at lyde saaledes (ændringerne er kursiveret) : Saafremt et medlem af Forbundet griber til krig med tilsidesættelse af sine forbundsforpligtelser ifølge artiklerne 12, 13 eller 15 skal det uden videre anses for at have begaaet en krigshandling mod alle de andre forbundsmedlemmer. Disse forpligter sig til øjeblikkelig at afbryde enhver kommerciel og financierel forbindelse med den pagtbrydende stat, at forbyde enhver samkvem mellem

ARTIKEL 17.

Stridigheder, som berører en eller flere stater udenfor Forbundet

I tilfælde af, at der opstaar en strid mellem et forbundsmedlem og en stat, som ikke er medlem af Forbundet, eller mellem stater, af hvilke ingen er medlemmer af Forbundet, skal den stat eller de stater, som ikke er medlemmer af Forbundet, opfordres til, paa de betingelser som Raadet anser for retfærdige, at antage de forpligtelser, som paahviler forbundsmedlemmer, forsaavidt angaar bilæggelsen af den paagældende tvist. Hvis en saadan opfordring antages, skal bestemmelserne i artiklerne 12 til 16 bringes til anvendelse med de lempelser, som Raadet maatte anse for nødvendige.

Naar en saadan opfordring er fremsat, skal Raadet uopholdelig foranledige en undersøgelse af de nærmere omstændigheder ved striden og stille forslag om de forholdsregler, som det maatte anse for de bedste og mest virksomme i det foreliggende tilfælde.

Hvis en stat, der har modtaget en saadan opfordring, nægter at antage de forpligtelser, som paahviler forbundsmedlemmer, forsaavidt angaar bilæggelsen af den paagældende tvist, kan Raadet tage saadanne forholdsregler og stille saadanne forslag, som er egnet til at forebygge fjendtligheder og til at medføre stridens bilæggelse.

ARTIKEL 18.

Registrering og offentliggørelse af traktater.

Enhver traktat eller mellemfolkelig aftale, som i fremtiden maatte blive mdgaaet af et forbundsmedlem, skal straks registreres i Sekretariatet og skal saasnt som muligt offentliggøres af dette. Ingen traktat eller mellemfolkelig aftale skal være bindende, forinden saadan registrering har fundet sted.

ARTIKEL 19.

Revision af traktater m. m.

personer boende indenfor deres omraade og personer bosiddende i den pagtbrydende stats omraade, samt at forhindre ethvert finansielt, kommercielt eller personligt samkvem mellem personer bosiddende indenfor den pagtbrydende stats omraade og personer bosiddende i enhver anden stat, hvad enten den er medlem af Forbundet eller ej.

Det tilkommer Raadet at udtale sig om, hvorvidt et pagtbrud har fundet sted eller ej. Ved Raadets forhandlinger herom medregnes ikke de stemmer, der afgives af medlemmer, som beskyldes for at have grebet til krig eller af medlemmer mod hvem disse krigshandlinger er rettet.

Raadet skal underrette samtlige medlemmer af Forbundet om det tidspunkt, paa hvilket det anbefaler anvendelsen af de i denne artikel omtalte økonomiske tvangsmidler.

Dog kan Raadet for disse medlemmers vedkommende udsætte, for et nærmere angivet tidsrum, udførelsen af en hvillensomhelst af disse forkoldsregler, saafremt det mener, at en udsættelse vil gøre det lettere at naa hensigten med de i forrige styk'ke omtalte forholdsregler eller, at udsættelsen er nødvendig for at formindske til det mindst mulige de tab og ulemper, som saadanne forholdsregler vilde paaføre vedkommende medlemmer.

Det er Raadets pligt i saadanne tilfælde at foreslaa de forskellige interesserede regeringer o. s. v. Resten af artiklen som overfor.

Forsamlingen kan fra tid til anden henstille til forbundsmedlemmer at tage under fornyet overvejelse traktater, der er blevne uanvendelige, saavel som mellemfolkelige fororhold, hvis fortsatte bestaaen kunde sætte verdensfreden i fare.

ARTIKEL 20.

Ophævelse af forpligtelser uforenelige med Pagten.

Forbundsmedlemmerne anerkender hver for sig, at nærværende forbundspagt ophæver alle mellem dem indgaaede forpligtelser og overenskomster, som er uforenelige med dens Bestemmelser, og forpligter sig højtidelig til ikke i 'fremtiden at paatage sig saadanne forpligtelser.

Hvis et forbundsmedlem, forinden det indtraadte i Forbundet, har paataget sig forpligtelser, som er uforenelige med Forbundspagts bestemmelser, skal det straks gøre skridt til at frigøre sig for dem.

ARTIKEL 21.

Overenskomster forenelige med Pagten.

Gyldigheden af saadanne mellemfolkelige aftaler til sikring af fredens opretholdelse som voldgiftstraktater og territoriale forstaaelser, f. eks. Monroe-doktrinen, berøres ikke af nogen bestemmelse i nærværende Forbundspagt.

ARTIKEL 22.

Folkeforbundets kontrol over visse kolonier og omraader. Mandatsystemet.

Paa de kolonier og omraader, der, som følge af verdenskrigen, har ophørt at staa under de staters suverænitet, som tidligere styrede dem og som bebos af folkeslag, der, under nutidens særlig vanskelige forhold, endnu ikke er modne til selvstyre, skal den grundsætning bringes til anvendelse, at saadanne folkeslags velvære og udvikling udgør en hellig opgave for civilisationen, og at der i Pagten skal optages garantier for udførelsen af denne opgave.

Den bedste maade, paa hvilken denne grundsætning kan udføres i praksis, er at betro formynderskabet for saadanne folkeslag til nationer paa et mere fremskredent udviklingstrin, som i kraft af deres hjælpekilder, deres erfaring eller deres geografiske beliggenhed bedst kan paatage sig dette ansvar, og som er villige dertil, samt at dette formynderskabet udøves af dem som befuldmægtigede for Forbundet og i dets navn.

Fuldmagtens (mandatets) art maa være forskellig efter det paagældende folkeslags udviklingstrin, omraadets geografiske beliggenhed, dets økonomiske forhold og andre lignende omstændigheder.

Visse folkesamfund, som tidligere hørte til det tyrkiske rige, har naaet et udviklingstrin, som gør det mulig foreløbig at anerkende deres bestaaen som uafhængige

nationer under forudsætning af, at der indtil det tidspunkt, da de er i stand til at styre sig selv, ydes dem raad og bistand til deres forvaltning af en dertil befuldmægtiget stat. Ved valget af denne stat bør først og fremmest disse folkesamfunds egne ønsker komme i betragtning.

Andre folkeslag, særlig i Centralafrika, staar paa et saadant udviklingstrin, at den befuldmægtigede stat maa være ansvarlig for forvaltningen af det paagældende omraade under betingelser, som sikrer samvittigheds- og religionsfrihed, alene med den begrænsning som opretholdelsen af den offentlige orden og moral kræver, forebygger misbrug som handel med slaver, vaaben og spirituosa, forhindrer oprettelsen af fæstninger eller land- og sømilitære støttepunkter og militær uddannelse af de indfødte til andet end politiformaal og det paagældende omraades forsvar, og som endvidere sikrer de andre medlemmer af Forbundet samme adgang til handel og samfærdsel.

Endelig er der omraader som Sydvestafrika og visse øer i den sydlige del af Stillehavet, der paa grund af deres faatallige befolkning eller ringe størrelse, og fordi de ligger fjernet fra civilisationens midtpunkter eller fordi de støder op til den befuldmægtigede stats omraade, eller paa grund af andre omstændigheder, bedst kan forvaltes i henhold til den befuldmægtigede stats love som en integrerende bestanddel af dens omraade, dog under forudsætning af, at ovennævnte garantier i den indfødte befolknings interesser iagttages.

I ethvert tilfælde, hvor en fuldmagt er bleven tildelt en stat, skal den befuldmægtigede stat indgive en aarlig beretning til Raadet angaaende det omraade, der er blevet betroet til dens omsorg.

Omfanget af den befuldmægtigede stats myndighed, tilsyn eller forvaltning skal udtrykkelig fastsættes af Raadet i hvert enkelt tilfælde, med mindre der i forvejen er truffet overenskomst derom mellem Forbundets medlemmer.

Der skal nedsættes et staaende udvalg til at modtage og undersøge de befuldmægtigede staters aarlige beretninger og til at tilstille Raadet raadgivende udtalelser om alle spørgsmaal, der angaar fuldmagternes (mandaternes) udførelse.

ARTIKEL 23.

Sociale og humanitære hverv.

Under forbehold af og i overensstemmelse med bestemmelserne i mellemfolkelige konventioner, som allerede er indgaaede eller maatte blive indgaaede i fremtiden, erklærer Forbundets medlemmer at ville:

- a) bestræbe sig for at sikre og vedligeholde rimelige og humane arbejdsvilkaar for mænd, kvinder og børn baade i deres eget land og i de lande, med hvilke de staar i kommerciel og industriel forbindelse, samt i dette øjemed oprette og vedligeholde de nødvendige mellemfolkelige organisationer;
- b) forpligte sig til at sikre den indfødte befolkning i omraader, som er under deres forvaltning, en retfærdig behandling;

- c) overlade Forbundet det almindelige tilsyn med udførelsen af aftaler vedrørende handel med kvinder og børn og handel med opium og andre skadelige bedøvelsesmidler;
- d) overdrage Forbundet det almindelige tilsyn med handel, med ammunition og vaaben paa de lande, hvor kontrol med denne handel er nødvendig i fælles interesse;
- e) drage omsorg for at sikre og vedligeholde frihed for handelsforbindelser og transit og en retfærdig behandling af alle Forbundsmedlemmers handel, saaledes at der tages hensyn til behovet i de under krigen 1914-1918 hærgede egne;
- f) bestræbe sig for at træffe mellemfolkelige foranstaltninger til forhindring og bekæmpelse af sygdomme.

ARTIKEL 24.

Internationale bureauer

Alle internationale bureauer, som allerede er oprettet ved fællestraktater, skal stilles under Forbundets ledelse, dersom deltagerne i disse traktater samtykker deri. Alle bureauer og kommissioner for ordning af spørgsmaal af mellemfolkelig interesse, som fremtidig maatte blive oprettet, bliver at stille under Forbundets ledelse.

I alle spørgsmaar af mellemfolkelig interesse, som er ordnede ved almindelige konventioner, men som ikke er stillede under tilsyn af internationale bureauer eller kommissioner, skal Forbundets Sekretariat, dersom Raadet samtykker deri og parterne ønsker det, indsamle og fordele alle nyttige oplysninger og yde enhver anden bistand, som maatte være nødvendig eller ønskelig.

Raadet kan lade udgifterne ved bureauer og kommissioner, som er stillede under Forbundets ledelse, indbefatte i Sekretariatets udgifter.

ARTIKEL 25.

Samarbejde mellem røde kors organisationer.

Forbundsmedlemmerne er enige om at opmuntre og fremme oprettelsen af og samarbejdet mellem behørig bemyndigede, frivillige, nationale røde kors-organisationer, som har til opgave at forbedre sundhedsforholdene, forhindre sygdomme og mildne lidelserne i verden.

ARTIKEL 26.

Ændringer i pagten.

Ændringer i denne Forbundspagt træder i kraft, naar de er ratificerede af de forbundsmedlemmer, hvis repræsentanter har sæde i Raadet, og af et flertal af de forbundsmedlemmer, hvis repræsentanter udgør Forsamlingen.

Det staar ethvert forbundsmedlem frit for ikke at antage ændringer, som foretages i

Forbundspagten, men i saa fald ophører det at være medlem af Forbundet.¹¹⁾

TILLÆG.

**FOLKEFORBUNDETS OPRINDELIGE MEDLEMMER,
STATER SOM HAR UNDERTEGNET FREDSTRAKTATEN.**

(I pagten nævnt efter den franske bogstavorden.)

Amerikas Forenede Stater	Hedjaz ¹²
Belgien	Honduras
Bolivia	Italien
Brazilien	Japan
Cuba	Kina
Det Britiske Rige	Liberia
Kanada	Nicaragua
Australien	Panama
Sydafrika	Peru
New Zealand	Polen
Indien	Portugal
Ecuador	Rumænien
Frankrig	Den serbisk-kroatisk-slovenske Stat
Grækenland	Siam
Guatemala	Tjekoslovakiet
Haiti	Uruguay

**STATER SOM OPFORDRES TIL AT TILTRÆDE
FORBUNDSPAGTEN.**

Argentina	Persien
Chile	San Salvador
Columbia	Spanien
Danmark	Sverige

11 Med de af den 2den Forsamling foretagne ændringer vilde denne artikel komme til at lyde saaledes: *Ændringer i denne pagt, som er bleven vedtaget af forsamlingen med totrediedels flertal, i hvilket skal være indbefattet samtlige ved mødet repræsenterede Raadsmedlemmer, træder i kraft naar de er ratificerede af de forbundsmedlemmer, hvis repræsentanter udgjorde Raadet, da afstemningen blev foretaget, samt af et flertal af de forbundsmedlemmer, hvis repræsentanter udgør Forsamlingen. Saafremt det nødvendige antal ratifikationer ikke skulde foreligge inden 22 maaneder efter afstemningen i Forsamlingen, forbliver den vedtagne ændring uden kraft.*

Generalsekretæren tilstiller forbundsmedlemmerne meddelelse om tidspunktet for en ændrings ikrafttræden. Det staar ethvert medlem, som ikke indtil det tidspunkt har antaget ændringen, frit for inden et aars forløb at underrette generalsekretæren om, at det ikke antager ændringen, men i saa fald ophører det at være medlem af Forbundet.

12 Nu del af Saudiarabien. -ht

Nederlandene
Norge
Paraguay

Svejts
Venezuela

FOLKEFORBUNDETS FØRSTE GENERALSEKRETÆR

The honourable sir James Eric Drummond, K.C.M.G., C.B.

FORDELINGEN AF FOLKEFORBUNDETS UDGIFTER¹³⁾ (Sml. S. 9 anm. 2).

Stater:

Enheder
at betale

Abyssinien	2
Albanien	1
Argentina ¹⁴⁾	35
Australien	26
Belgien	15
Bolivia	5
Brazilien	35
Det Britiske Rige	88
Bulgarien	7
Chile	15
Columbia	7
Costa-Rica	1
Cuba	9
Danmark	12
Estland	3
Finland	10
Frankrig	78
Grækenland	9
Guatemala	1
Haiti	2
Honduras	1
Indien	65
Irland	10
Italien	61
Japan	61
Kanada	35
Kina	65
Letland	3
Liberia	1
Lithauen	4
Luxemburg	1
Nederlandene	20
Nicaragua	1
Norge	11
New Zealand	10
Panama	1
Paraguay	1
Peru	10

13 Fordelingen er baseret paa staternes nuværende folketal samt indtægter umiddelbart før krigen. I betragtning af den materielle skade, som visse lande havde lidt under krigen (bl. a. Frankrig, Belgien, Italien og Rumænien, og Japan ved jordskælvet i 1923) er der tillagt dem færre antal enheder, end det under normale forhold vilde tilkomme dem at betale.

14 Argentina, der ikke har deltaget i Folkeforbundets arbejde siden den 1ste Forsamling i 1920 og ikke har betalt sin andel i Forbundets udgifter, betragtes stadig som medlem, da det ikke har indsendt anmeldelse om sin udtræden (sml. Pagtens artikel 1).

Persien	6
Polen	25
Portugal	9
Rumænien	29
San Salvador	1
Den serbisk-kroatisk-slovenske Stat	26
Svejts	15
Siam	10
Spanien	40
Sverige	18
Sydafrika.....	15
Tjecoslovakiet	35
Ungarn	3
Uruguay	7
Venezuela	5
Østrig	1
Ialt	932 ¹⁵⁾ 16

Anden udgave publiceret af Det danske Fredsakademi, januar 2008.

Indscannet af Holger Terp. Original tegnsætning bibeholdt, men der er enkelte skred i sideombrydningen og noterne, som skyldes Folkeforbundets generalsekretariat, er moderniseret. Artikeloverskrifterne er flyttet op over teksten og sat med kursiv. Oversigten over Folkeforbundets udgifter er i originalen sat i to spalter.

Denne udgave af Folkeforbundspagten eller *Forbundspagten for Folkenes Forbund*, er sammen med offentliggørelsen i Rigsdagstidende, den primære danske tekstudgave af den første internationale pacifistiske lov. Den er formodentlig også den første internationale ligestillingslov.

Folkeforbundspagten blev skrevet ind som Versaillestraktatens indledning i 1919. Det er formodentlig derfor, at traktatteksten først udkom som selvstændige publikationer efter 1922.

¹⁵ Heri ikke medregnet Argentinas andel.

¹⁶ Mønteneheden i Folkeforbundet var guldsvejerfranc. Budgettet for 1920 var på 15,3 mill, i 1938 var budgettet vokset til 32.3 mill. Danmarks 12 enheder i 1938 svarede, ifølge Erling Kristensen Folkeforbundet 1939, til lidt under 400.000 kr. -ht